

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU MUZEJA CVELFERIJE

OD 1. 1. 2017. DO 31. 12. 2017.

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.2. Terensko istraživanje

Provođenje etnografskih terenskih istraživanja Cvelferije nastavljeno je i u 2017. godini, kao temeljna aktivnost prema kojoj se razvija daljnja izložbena i edukativna djelatnost, kao i priprema koncepcije Stalnog postava.

Istraživanja su se provodila u selima Drenovci i Račinovci (pet istraživanja).

U istraživanjima su bile zastupljene sljedeće teme: konjogojstvo, tradicijsko odijevanje, arhitektura, običaji kroz godinu i život, migracije.

Krajem lipnja se započelo s projektom „Etnografska terenska istraživanja Cvelferije“ koji je trajao do prosinca, a kojim je obuhvaćeno svih devet sela Cvelferije. Projektom je prikupljena građa o sljedećim temama: djetinjstvo, odrastanje, mladost, godišnji običaji (vezani uz crkvene blagdane i obradu zemlje), životni običaji (vezani uz rođenje, vjenčanje, smrt), odijevanje (uključujući kupovinu materijala i češljanje kose kod djevojaka, ogavlja), školstvo, graditeljstvo i brojne druge. U svako selo bilo je organizirano pet posjeta, dakle ukupno je bilo četrdeset pet odlazaka na teren. Projekt je sufinancirala Vukovarsko-srijemska županija.

1.3. Darovanje

Muzeju je tijekom 2017. godine darovano sljedeće: drvena kutija za nakit, necani miljetić, dva rusinska peškira, putna karta Hrvatskih željeznica, putni kovčeg, salveta, sat, čaša, slika u drvetu „Ratari Drenovaca – uspomena na sve ratare, vrijedne ljude“, vreća za brašno, stara fotografija i dio ratnog oružja – bombe.

- za navedene donacije nema potpisane suglasnosti o javnoj objavi podataka darovatelja.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Donirani predmeti su očišćeni od prašine i paučine te su smješteni u muzejske prostore u Drenovcima i depo u Račinovcima.

2.3. Restauracija

Restaurirano je pet predmeta koji su spašeni u poplavama 2014. godine: sanduk, dvije stolice, kredenc i vješalica. Restauraciju je izvršila radionica Janka Jeličića.

2.4. Ostalo

Tijekom kolovoza 2016. godine obavljeno je preseljenje građe iz depoa u Gunji u depo u Račinovcima, tako da je sva nerestaurirana građa smještena u Račinovcima, u dva depoa.

Sva tekstilna građa se nalazi u muzejskim prostorima u Drenovcima te je tijekom ljetnih mjeseci preseljena iz Zavičajnog muzeja Stjepan Gruber iz Županje u Drenovce. Građa je preslagana i provjetravana tijekom toplijeg vremena.

3. DOKUMENTACIJA

Dokumentacija se vodi sukladno „Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi”.

3.3. Fototeka

Fototeka sadrži fotografije muzejskih aktivnosti (etnografskih istraživanja, edukativnih sadržaja, s otvorenja izložbi); fotografije lokalnih manifestacija kulturnog karaktera te skenirane fotografije koje su ustupili kazivači tijekom terenskih istraživanja ili tijekom pripremi izložbi.

Snimci su razvrstani po mapama i pohranjeni na računalu.

3.5. Videoteka

Videoteka sadrži zapise s lokalnih manifestacija te DVD koji je donirao Zavičajni muzej Stjepan Gruber Županja (1).

3.6. Hemeroteka

Prikupljaju se članci o aktivnostima Muzeja Cvelferije.

U hemeroteci se nalazi više članaka koji su isprintatni i prethodno spremljeni sa hiperlinkom u obliku dokumenta Word.

3.8. Stručni arhiv

U Stručnome arhivu nalaze se zapisi s terenskih istraživanja, kao i audio zapisi intervjua sa etnografskih terenskih istraživanja.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Muzeju Cvelferije je tijekom 2017. godine donirana stručna literatura (monografije, knjige, časopisi, katalozi izložaba, deplijani izložaba, promotivni materijali) od:

- Hrvatskog etnološkog društva i Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (2), Šokačke grane Osijek i Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata (6), Zavičajni muzej Stjepan Gruber Županja (14).

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

Izrađen je popis knjižničnog fonda Muzeja Cvelferije koji uz podatke o svakoj jedinici sadrži i datum darivanja, ime ustanove/pojedinca koji je darivao kao i prigodu povodom koje je darivao.

4.3. Zaštita knjižnične građe

Knjižnična građa pohranjena je u uredskom prostoru Muzeja Cvelferije te je posložena prema abecedi i redu darovanja.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Za sada knjižnična građa stoji na raspolaganju samo stručnom osoblju Muzeja i posjetiteljima kojima je potrebna za znanstveni i stručni rad.

5. STALNI POSTAV

Muzej Cvelferije je smješten u privremenom prostoru do izgradnje nove zgrade; a slijedom navedenog nema stalni postav. Za 2017. godinu su temeljem prijavnice Program izgradnje, održavanja i opremanja ustanova kulture (investicijske potpore) na Ministarstvo kulture RH za program „Muzej Cvelferije - izrada projektne dokumentacije“ dobivena sredstva u iznosu

250.000,00 kn. Nastavak izrade projektne dokumentacije je i za 2018. godinu kandidiran na programe Ministarstva kulture te je iznos dobivenih sredstva 200.000,00 kn.

6. STRUČNI RAD

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

- Izlaganje „Konji kao dio tradicijske kulture Cvelferije“ na Međunarodnom znanstveno-stručnom skupu „Šokačka i bunjevačka kulturna baština – kulturni kapital, baštinici i vlasnici“ (Plavna, Republika Srbija, 6. svibnja 2017.), izlagala Martina Mišetić

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- Mišetić, Martina: Brašančevo u Drenovcima, *Hrašće – časopis za književnost, umjetnost, kulturu i povijest*, No. 50, 2017., str. 31.-42.

6.8. Stručno usavršavanje

- sudjelovanje na informativnoj radionici „Umjetnost i kultura za mlade“, Hotel Osijek u Osijeku, u organizaciji Ministarstva kulture i Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, 12. siječnja 2017. godine
- sudjelovanje na Godišnjem znanstveno-stručnom skupu Hrvatskog etnološkog društva i na 8. Znanstvenom seminaru u čast Branimiru Brataniću „Digitalna humanistika i digitalizacija etnografske baštine“, Etnografski muzej Zagreb, Zagreb, 1. lipnja 2017. godine
- sudjelovanje na 4. Kongresu muzealaca Hrvatske s međunarodnim sudjelovanjem, Gradski muzej Vukovar, Vukovar, 11. – 14. listopada 2017. godine
- Radionice o upravljanju projektom ciklusom u svrhu bolje apsorpcije sredstava Europskog socijalnog fonda, Učilište Studium, Vukovar, 23. – 25. listopada 2017. godine

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Kustosica Muzeja je u više navrata pružala stručnu pomoć pojedincima i udrugama.

Pri izradi seminarskih radova pružena je stručna pomoć studenticama Mirni Levaković Lombarović (Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Odsjek za etnologiju i kulturnu

antropologiju) i Elviri Lončar Tumir (Sveučilište u Dubrovniku, Odjel za umjetnost i restauraciju, Studij restauracije i konzervacije).

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

- Muzej Cvelferije član je Muzejske udruge istočne Hrvatske.
- Martina Mišetić članica je Muzejske udruge istočne Hrvatske i Hrvatskog etnološkog društva
- Martina Mišetić članica je udruge Duhovno hrašće iz Drenovaca

6.12. Informatički poslovi muzeja

Muzej Cvelferije tijekom 2017. godine nije imao web stranicu, kao ni stranice na društvenim mrežama.

6.13. Ostalo

- Sudjelovanje na manifestaciji „Slavonsko sijelo“ u Osijeku, kao članica prosudbene komisije, 11. 2. 2017.
- Sudjelovanje na izboru „Šokački cvit“ u okviru manifestacije „50. Šokačko sijelo“ u Županji, kao članica prosudbene komisije, 24. 2. 2017.
- Sudjelovanje u Revijalnoj smotri slavonskog radnog ruha "U Otoku moba“ u Otoku, kao predsjednica prosudbene komisije, 27. 5. 2017.
- Sudjelovanje na državnom natjecanju „Etno kreacija Hrvatske“ u Vinkovcima, kao članica prosudbene komisije, 4. 6. 2017.
- Stručno predavanje „Osnivanje i početak rada Muzeja Cvelferije“ za studente treće godine preddiplomskog interdisciplinarnog sveučilišnog studija Kulturologija, smjer Kulturalni menadžment na Odjelu za kulturologiju Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, 19. 12. 2017.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

9.1. Naziv izložbe: „Tambura i tamburaši u Cvelferiji“

-Mjesto održavanja i prostor: Dom kulture Drenovci, Drenovci

-Vrijeme trajanja: 27. 1. 2017.

-Autor(i) stručne koncepcije: Martina Mišetić, mag. ethno. et anthrop.

-Autor(i) likovnog postava: Martina Mišetić, mag. ethnol. et anthrop.

-Suradnici na izložbi: Zdenka i Franjo Abramović, Ivan Ćosić *Bukvin*, Ksenija Gluvaković, Ana Grdović, Anica Katalinić, Ana Mataković, Ruža Komesarović, Ivanka Krčelić, Ivica Krčelić, Andrija Matić, Luka Pavlović, Neven Štivinović, MPS Stanari, TS Pravi put, Udruga „Čuvarice“ Drenovci, Općinska narodna knjižnica Drenovci

-Opseg (broj eksponata): oko 40 predmeta (instrumenti, knjige, uređaj, slike, namještaj, tekstilni predmeti) i fotografije

-Vrsta

- povijesna, etnografska

- tuzemna

- studijska, edukativna, informativna

- pokretna

-Tema (*kratak opis*)

Povodom manifestacije „Noć muzeja“ koju provodi Hrvatsko muzejsko društvo u skladu s temom „Glazba i glazbeni velikani i njihov utjecaj na društvo“ pripremljena je izložba „Tambura i tamburaši u Cvelferiji“. Na izložbi su predstavljeni instrumenti iz privatnih zbirki, muzejska građa spašena u poplavama i fotografije tamburaša iz Cvelferije pomoću prezentacije. Uz instrumente predstavljena je knjižna građa o tamburama iz Općinske narodne knjižnice Drenovci, uključujući notne zapise o Cvelferiji. Posebno vrijedan izložak bio je uređaj za magnetofonsko snimanje zvuka koji je koristio Julije Njikoš tijekom terenskih istraživanja u Cvelferiji. Izložba je uz ovaj statični dio, imala i onaj „živi“, odnosno dio izložbe bila je scena prikaza svatova kao običaja u kojem je najviše veselja, glazbe i plesa uz tambure. Kako su nekad svatovi zimi bili u kući u sobama iz kojih se sav namještaj iznio van za tu prigodu, tako je i za ovu prigodu postavljen samo stol i kanape za mladence. Članovi cvelferskih kulturno-umjetničkih društava odjeveni u narodne nošnje su uz pratnju Tamburaškog sastava Pravi put i Mušku pjevačku skupinu prikazali običaj ulaska svatova u mladoženjinu kuću na večeru. Kako bi ugođaj bio potpun članice udruge Čuvarice su pripremile stare svatovske kolače.

Izložbu je otvorio gđin. Jakša Šestić, prof., načelnik Općine Drenovci.

- Korisnici: namijenjena zainteresiranoj javnosti

9.2. Naziv izložbe: „Narodne nošnje – obnovljena baština Cvelferije“

-Mjesto održavanja i prostor: Općinska narodna knjižnica Drenovci, Drenovci

-Vrijeme trajanja 17. 5. – 20. 5. 2017.

-Autor(i) stručne koncepcije: Bojana Poljaković Popović, mag. ethiol. et anthrop.,
Posudionica i radionica narodnih nošnji Zagreb

-Autor(i) likovnog postava: Bojana Poljaković Popović, mag. ethiol. et anthrop.,
Posudionica i radionica narodnih nošnji Zagreb

-Suradnici u postavljanju izložbe: djelatnici Posudionice i radionice narodnih nošnji
Zagreb, Martina Mišetić (Muzej Cvelferije), Karolina Žaper, Marija Komesarović, djelatnici
Općinske narodne knjižnice Drenovci

- Opseg (broj eksponata): 18 kompleta nošnji, fotografije, dijelovi nošnji u izradi uz
pribor, dokumentacija nastala tijekom projekta

-Vrsta

- gostujuća izložba

- povijesna, etnografska

- tuzemna

- studijska, edukativna, informativna

-Tema (*kratak opis*)

Izložba „Narodne nošnje Cvelferije – obnovljena baština Cvelferije“ je nastala na osnovi rezultata projekta Ministarstva kulture tijekom kojeg je rekonstruirano 62 kompleta muških i ženskih svečanih šokačkih narodnih nošnji Cvelferije u Županjskoj Posavini. Izložba predstavlja najvažnije faze i rezultate projekta - od istraživanja, prikupljanja građe, pronalaženja i edukacije izrađivača narodnih nošnji i precrtavanja motiva s originalnih uzorka, izrade i urešavanja narodnih nošnji kod suradnika na terenu, obrtnika i u Posudionici, te edukacije članova kulturno-umjetničkih društava s posebnim naglaskom na revitalizaciju tradicijskog tekstilnog rukotvorstva Cvelferije. Posjetitelji su mogli vidjeti različite inačice muškog i ženskog svečanog tradicijskog ruha koje su izrađene u okviru projekta.

Izložbu je otvorila gđa. Zdenka Predrijevac, pročelnica Konzervatorskog odjela u Vukovaru.

-Korisnici: namijenjena zainteresiranoj javnosti

9.3. Naziv izložbe: „Baština od poplave do Muzeja Cvelferije“,

-Mjesto održavanja i prostor: Društveni dom, Gunja, Općina Gunja

-Vrijeme trajanja: 25. 8. – 27. 8. 2017.

-Autor(i) stručne koncepcije: Martina Mišetić, mag. ethnol. et anthrop.

-Autor(i) likovnog postava: Martina Mišetić, mag. ethnol. et anthrop.

-Opseg (broj eksponata): oko 200

-Vrsta

- umjetnička, povijesna, etnografska

- tuzemna

- studijska, edukativna, informativna

- pokretna

-Tema (*kratak opis*)

Povodom održavanja manifestacije „Raspjevana Cvelferija“ u Gunji je u novom Društvenom domu postavljena je izložba kojom su predstavljene aktivnosti koje su prehodile osnivanju Muzeja Cvelferije, a svakako je najveća od njih bila *Akcija spašavanja baštine 2014. godine*. Izložbom se kroz nekoliko cjelina (obrada zemlje, dio kuhinjskog i sobnog te blagovaonskog inventara, nošnje kulturno-umjetničkih društava, stolarski i kolarski obrt, namještaj brijačnice, amaterske likovne slike) predstavila spašena građa – i restaurirana i nerestaurirana. Uz predmete bili su postavljeni roll-up banneri sa tekstovima.

U pripremi materijala i postavljanju izložbe sudjelovali su stanovnici i udruge s područja Cvelferije te Zavičajni muzej Stjepan Gruber Županja, Gradski muzej Vukovar i Općinska narodna knjižnica Drenovci.

-Korisnici: namijenjena zainteresiranoj javnosti

9.4. Naziv izložbe: „Osamdeset godina kulturno-umjetničkog rada u Drenovcima“,

-Mjesto održavanja i prostor: Dom kulture Drenovci, Drenovci

-Vrijeme trajanja: 29. 12. 2017.

-Autor(i) stručne koncepcije: Martina Mišetić, mag. ethnol. et anthrop.

-Autor(i) likovnog postava: Martina Mišetić, mag. ethnol. et anthrop.

-Opseg (broj eksponata): 20 panoa

-Vrsta

- povijesna, etnografska

- tuzemna

- retrospektivna, edukativna, informativna

-Tema (*kratak opis*)

Izložba je prvi put pripremljena i postavljena 2016. godine u okviru obilježavanja osamdeset godina kulturno-umjetničkog rada u Drenovcima koje je organiziralo Kulturno-umjetničko društvo „Ogranak Seljačke sloge“ iz Drenovaca. Ove je godine izložba postavljena u skraćenom obliku - na dvadeset panoa kroz fotografije, zahvalnice i dokumentaciju iz Arhive Društva te tekstove prikazani su počeci kulturno-umjetničkog rada koji se vežu uz osnivanje Seljačke sloge, kao jedne od organizacija Hrvatske seljačke stranke pa do sve do današnjih dana.

-Korisnici: namijenjena zainteresiranoj javnosti

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

- Kroz izložbu „Tambura i tamburaši u Cvelferiji“ i „Narodne nošnje – obnovljena baština Cvelferije“
- Posjet privremenom prostoru Muzeja učenika 7. i 8. razreda OŠ Ivan Meštrović, Drenovci, 25. 5. 2017.
- Kroz izložbu „Baština od poplava do Muzeja Cvelferije“, Gunja, kolovoz 2017.

11.2. Predavanja

11.2.1. predavanje „Tambura u Cvelferiji“ na Noći muzeja, predavač Zlatko Ćosić, 27. 1. 2017.

11.2.2. kraće predavanje o Muzeju Cvelferije tijekom posjeta učenika 7. i 8. razreda OŠ Ivan Meštrović, Drenovci, 25. 5. 2017.

11.2.3. u suradnji s Općinskom narodnom knjižnicom Drenovci održano je predavanje „Čitamo kroz povijest“ za učenike 5. i 6. razreda OŠ Ivan Meštrović iz Drenovaca, Drenovci, 15. 11. 2017.

11.3. Radionice

11.3.1. radionica za djecu „Izrada gombica za tambure“ u suradnji sa Udrugom za očuvanje tradicijskih rukotvorina „Čuvarice“ Drenovci, Noć muzeja, Dom kulture, Drenovci, 27.1.2017.

11.3.2. radionica za odrasle „Izrada uskrasnih čestitki od slame“, demonstratorice Nevenka Kelava i Ana Melačić, Dom kulture, Drenovci, 24. i 25. 3. 2017.

11.3.3. radionica „Kako se šaraju jaja“, OŠ „Mare Švel-Gamiršek“ Vrbanja, 1. – 4. razred, 3. 4. 2017.

11.3.4. radionica „Kako se šaraju jaja“, OŠ „Josip Kozarac“ Soljani, 1. – 4. razred, 4. 4. 2017.

11.3.5. radionica „Kako se šaraju jaja“, PŠ Strošinci, 1. – 4. razred, 7. 4. 2017.

11.3.6. radionica za djecu „Kako se šaraju jaja“, KUD „Sava“, Rajevo Selo, 5. travnja 2017.

11.3.7. radionica „Što je muzej“, OŠ „Davorin Trstenjak“, Posavski Podgajci, 2. razred, 4. 5. 2017.

11.3.8. radionica „Narodne nošnje naših predaka“, u suradnji Posudionice i radionice narodnih nošnji Zagreb i Muzeja Cvelferije, 1. – 4. razred OŠ Ivan Filipović Račinovci i PŠ Đurići u Općinskoj narodnoj knjižnici Drenovci, 18. 5. 2017.

11.3.9. radionica „Narodne nošnje naših predaka“, u suradnji Posudionice i radionice narodnih nošnji Zagreb i Muzeja Cvelferije, 3., 4. i 8. razred OŠ Ivan Meštrović Drenovci u Općinskoj narodnoj knjižnici Drenovci, 19. 5. 2017.

11.3.10. radionica za djecu „Muzej Cvelferije iz moje mašte“, u okviru programa Ljeto u knjižnici, Općinska narodna knjižnica Drenovci, 4. 7. 2017.

11.3.11. radionica za djecu „Što to radi kustos?“, u okviru programa Ljeto u knjižnici, Općinska narodna knjižnica Drenovci, 6. 7. 2017.

11.3.12. radionica za odrasle – za članove lokalnih kulturno-umjetničkih društava „Radionica izrade tradicijskih frizura“, u prostoru Općinske narodne knjižnice Drenovci, 11. 8. 2017.

11.3.13. u suradnji s Općinskom narodnom knjižnicom Drenovci održana je radionica „Čitamo kroz povijest“ za učenike 5. i 6. razreda OŠ Ivan Meštrović iz Drenovaca, Drenovci, 15. 11. 2017.

11.3.14. božićna radionica za odrasle „Božićni ukrasi od starog papira“, u suradnji sa Općinskom narodnom knjižnicom Drenovci, Rajevo Selo, 29. 11. 2017.

11.3.15. božićna radionica za odrasle „Božićni ukrasi od starog papira“, u suradnji sa Općinskom narodnom knjižnicom Drenovci, Vrbanja, 12. 12. 2017.

11.3.16. božićna radionica za djecu „Moj božićni kolač“, u suradnji sa Općinskom narodnom knjižnicom Drenovci, Drenovci, 13. 12. 2017.

11.3.17. božićna radionica za odrasle „Božićne šalice”, u suradnji sa Općinskom narodnom knjižnicom Drenovci, Drenovci, 13. 12. 2017.

11.3.18. božićna radionica za odrasle „Božićni ukrasi od starog papira”, u suradnji sa Općinskom narodnom knjižnicom Drenovci, Gunja, 14. 12. 2017.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

Muzej Cvelferije je kroz medije bio zastupljen kao novoosnovani muzej, kroz održavanje manifestacije Noći muzej, obilježavanje treće obljetnice od poplava u Cvelferiji i manifestaciju „Raspjevana Cvelferija“ u Gunji.

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Objave u elektroničkim medijima: Glas Slavonije, Radio Županja, Račinovci online, službene stranice Vukovarsko-srijemske županije i Općinske narodne knjižnice Drenovci.

13. OSTALE AKTIVNOSTI

- promocija nosača zvuka „Pjesme, kola, napjevi i tamburaške izvedbe iz Drenovaca“, izdavač udruga „Duhovno hrašće“ u okviru manifestacije Noć muzeja, 27. 1. 2017.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA:

Povremene izložbe: 950

Edukacijski programi – predavanja i radionice: 521

Za sve posjetitelje ulaz na sve sadržaje je bio besplatan.

15. FINACIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

- Osnivač Općina Drenovci 98 % (164.656,62 kn)
- Vukovarsko-srijemska županija 2 % (4.000,00 kn)

- Restauracija predmeta spašenih iz poplava, 2017. – 20.000,00 kn (prijavljeno preko Općine Drenovci), izvor financiranja: Ministarstvo kulture RH
- projektna dokumentacija za Muzej Cvelferije, 2017. – 250.000,00 kn (prijavljeno preko Općine Drenovci), izvor financiranja: Ministarstvo kulture RH

Martina Kelava, kustosica-ravnateljica